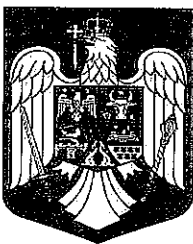

MINISTERUL APELOR ȘI PĂDURILOR

ORDIN

Nr.....776/25.04.....2018

privind aprobarea Procedurii de sistem privind managementul riscurilor în cadrul Ministerului Apelor și Pădurilor, P.S.-02, Ediția a-II-a,

Având în vedere Referatul de aprobare nr.117641/SCIM/13.07.2018 al Unității de Politici Publice,
Luând în considerare prevederile Ordinului secretarului general al Guvernului nr. 600/2018 privind
aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice.

În baza Ordinului ministrului apelor și pădurilor nr. 545/2018 privind aprobarea constituirii
Comisiei de monitorizare, coordonare și îndrumare metodologică a implementării și dezvoltării sistemului
de control intern managerial în cadrul Ministerului Apelor și Pădurilor.

În baza Ordinului ministrului apelor și pădurilor nr. 695/2018 privind aprobarea Procedurii de
sistem privind inițierea, elaborarea, aprobarea, revizuirea și arhivarea procedurilor de sistem și operaționale
în cadrul Ministerului Apelor și Pădurilor, P.S.-02, Ediția a II-a.

În temeiul art. 13 alin. (5) din Hotărârea Guvernului nr. 20/2017 privind organizarea și funcționarea
Ministerului Apelor și Pădurilor, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul apelor și pădurilor emite următorul

ORDIN:

Art. 1. – Cu data prezentului ordin, se aprobă Procedura de sistem privind managementul riscurilor
în cadrul Ministerului Apelor și Pădurilor, P.S.-02, Ediția a II-a, prevăzută în anexa care face parte
integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. – Direcțiile Generale/ Direcțiile/ Serviciile/ Compartimentele din structura Ministerului
Apelor și Pădurilor duc la îndeplinire prevederile prezentului ordin, care se comunică, în format electronic
tuturor celor interesați, prin grija Unității de Politici Publice, în termen de trei zile lucrătoare de la data
aprobării.

Art. 3. – Începând cu data prezentului ordin, prevederile Ordinului ministrului apelor și pădurilor
nr. 399/2017 privind aprobarea Procedurii de sistem privind managementul riscurilor în cadrul Ministerului
Apelor și Pădurilor își încetează aplicabilitatea.

Anexă la Ordinul MAP nr.776.....

**Procedură de sistem privind managementul riscurilor
în cadrul Ministerului Apelor și Pădurilor**

COD: PS - 02

Ediția a II-a Revizia 0

Ministerul Apelor și Pădurilor Unitatea de Politici Publice	Procedura de sistem privind managementul riscurilor în cadrul Ministerului Apelor și Pădurilor Cod: PS -02	Ediția II	
		Nr. de ex. 1	
		Revizia 0	
		Nr. de ex. -	
Pagina 1 din 33			
Exemplar nr. 1			

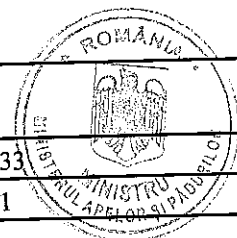
1. Lista responsabililor cu elaborarea, verificarea și aprobarea ediției sau, după caz, a reviziei în cadrul ediției procedurii

	Elemente privind responsabilii/ operațiunea	Prenumele și Numele	Funcția	Data	Semnătura
	1	2	3	4	5
1.1.	Elaborat	Andrei Banu	Manager Public	20.07.2018	
		Alecsandru VIȘAN	Manager Public	20.07.2018	
1.2	Verificat	Győző István BÁRCZI	Secretar General Adjunct	25.07.2018	
1.3	Avizat	I. Răsvan-Ilie DUMITRU	Secretar General	25.07.2018	
1.4	Avizat	Constantin-Dan DELEANU	Subsecretar de Stat		
1.5	Avizat	Ilie COVRIG	Secretar de Stat	25.07.2018	
1.6	Avizat	Adriana PETCU	Secretar de Stat	25.07.2018	
1.7	Avizat	Ioan DENEȘ	Ministru		

2. Situația edițiilor și a reviziilor în cadrul edițiilor procedurii

	Ediția sau, după caz, revizia în cadrul ediției	Componenta revizuită	Modalitatea reviziei	Data de la care se aplică prevederile ediției sau reviziei ediției
	1	2	3	4
2.1	Ediția I, Revizia 0	-	-	Mai 2017
2.2	Ediția II, Revizia 0	Toate capitolele	Modificare și completare	Iulie 2018

Ministerul Apelor și Pădurilor Unitatea de Politici Publice	Procedura de sistem privind managementul riscurilor în cadrul Ministerului Apelor și Pădurilor Cod: PS – 02	Ediția II Nr. de ex. 1
		Revizia 0 Nr. de ex. -
		Pagina 2 din 33
		Exemplar nr.1

3. Lista cuprinzând persoanele la care se difuzează ediția sau, după caz, revizia din cadrul ediției procedurii

	Scopul difuzării	Exemplar nr.	Structură MAP	Funcția	Nume prenume	Data primirii
	1	2	3	4	5	6
3.1	Aplicare	1	Toate structurile MAP	Director General/ Director/ Șef Serviciu/ Șef Birou/ Coordonator	Transmitere electronică	
3.2	Evidență	1	Unitatea de Politici Publice	Manager Public	Andrei Banu	25.07.2018
				Manager Public	Alecsandru Vișan	25.07.2018
3.3	Arhivare	1	Unitatea de Politici Publice	Manager Public	Andrei Banu	25.07.2018
				Manager Public	Alecsandru Vișan	25.07.2018

4. Scopul activității de gestionare a riscurilor

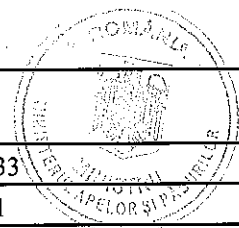
4.1. Stabilește un cadru general unitar de identificare, analiză și gestionare a riscurilor la nivelul MAP, precum și persoanele responsabile din cadrul fiecărei structuri organizatorice a MAP.

4.2. Asigură continuitatea activității, inclusiv în condiții de fluctuație a personalului, furnizând personalului și conducerii MAP un instrument care facilitează gestionarea riscurilor într-un mod controlat și eficient, pentru atingerea obiectivelor prestabilite ale instituției.

4.3. Dă asigurări cu privire la existența documentației adecvate derulării activității, furnizând o descriere a modului în care sunt stabilite și implementate acțiunile/măsurile/dispozitivele de control menite să prevină apariția riscurilor.

4.4. Sprijină auditul și/sau alte organisme abilitate în acțiuni de auditare și/sau control, iar pe manager, în luarea deciziei.

Ministerul Apelor și Pădurilor Unitatea de Politici Publice	Procedura de sistem privind managementul riscurilor în cadrul Ministerului Apelor și Pădurilor Cod: PS – 02	Ediția II Nr. de ex.1
		Revizia 0 Nr. de ex. -
		Pagina 3 din 33
		Exemplar nr.1

5. Domeniul de aplicare a procedurii

5.1. Conducătorul MAP instituie și pune în aplicare un proces de management al riscurilor, în vederea facilitării realizării eficiente și eficace a obiectivelor sale.

5.2. Toate activitățile și acțiunile inițiate și puse în aplicare în cadrul procesului de gestionare a riscurilor sunt riguros documentate, iar sinteza informațiilor/datelor și deciziilor luate în acest proces este cuprinsă în Registrul riscurilor, document care atestă că în cadrul entității publice există un sistem de management al riscurilor funcțional.

5.3. Conducătorul MAP are obligația creării și menținerii unui sistem eficient de management al riscurilor, în principal, prin:

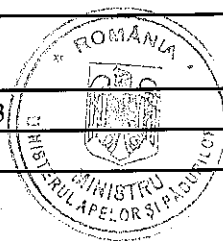
- Identificarea amenințărilor/vulnerabilităților (riscurilor) care ar putea afecta activitățile pentru îndeplinirea obiectivelor MAP;
- Evaluarea, ierarhizarea și prioritizarea riscurilor, prin măsurarea probabilității de apariție, a impactului acestora asupra activităților din cadrul obiectivelor, în cazul în care s-ar materializa și a toleranței la risc;
- Stabilirea strategiei de gestionare a riscurilor prin identificarea celor mai adecvate modalități de tratare a riscurilor, astfel încât acestea să se încadreze în limitele toleranței la risc aprobate de către conducerea entității și să asigure delegarea responsabilității de administrare a acestora către cele mai potrivite niveluri decizionale;
- Monitorizarea implementării măsurilor de control, precum și a eficacității acestora;
- Revizuirea și raportarea periodică a situației riscurilor.

5.4. Principalele obiective ale activității de gestionare a riscurilor în cadrul MAP sunt următoarele:

- Să protejeze interesele financiare MAP împotriva fraudei, pierderilor, încălcărilor legii și erorilor;
- Să asigure realizarea unui management financiar riguros al fondurilor;
- Să asigure existența procedurilor operaționale/de sistem corespunzătoare pentru administrarea situațiilor de criză;
- Să furnizeze un cadru organizatoric care să permită ca activitățile viitoare să se desfășoare într-un mod controlat și eficient;
- Să îmbunătățească procesele de planificare și luare a deciziilor printr-o înțelegere comprehensivă a activităților, a punctelor slabe și a punctelor tari;
- Să contribuie la o alocare mai eficientă a resurselor umane și de capital necesare funcționării corespunzătoare a MAP;
- Să protejeze și să îmbunătățească imaginea MAP;
- Să susțină și să dezvolte cunoștințele și abilitățile personalului, pentru a asigura creșterea eficienței activităților curente și a face față provocărilor și situațiilor de criză.

5.5. Managementul riscurilor este un proces la care participă întreg personalul MAP și este gestionat de către conducerea MAP, toate structurile organizaționale vor aplica prezenta procedură prin

Ministerul Apelor și Pădurilor Unitatea de Politici Publice	Procedura de sistem privind managementul riscurilor în cadrul Ministerului Apelor și Pădurilor Cod: PS – 02	Ediția II
		Nr. de ex.1
		Revizia 0
		Nr. de ex. -
		Pagina 4 din 33
		Exemplar nr.1

intermediul persoanei responsabile cu riscurile din compartimentele de la primul nivel de conducere din cadrul MAP.

6. Documente de referință /reglementări aplicabile activității procedurate

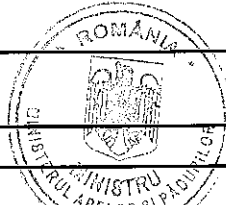
6.1. Legislație primară:

- Ordinul secretarului general al Guvernului nr. 600/2018 privind aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice;
- Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța Guvernului nr. 119/1999 privind controlul intern/managerial și controlul financiar preventiv, republicată, cu modificările și completările ulterioare
- Hotărârea nr. 583/2016 privind aprobarea Strategiei naționale anticorupție pe perioada 2016-2020, a seturilor de indicatori de performanță, a riscurilor asociate obiectivelor și măsurilor din strategie și a surselor de verificare, a inventarului măsurilor de transparență instituțională și de prevenire a corupției, a indicatorilor de evaluare, precum și a standardelor de publicare a informațiilor de interes public
- Hotărârea Guvernului nr. 557/2016 privind managementul tipurilor de risc.

6.2. Legislație secundară:

- Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 554/2004 privind contenciosul administrativ, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică;
- Ordonanța Guvernului nr. 27/2002 privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 7/2004 privind Codul de conduită a funcționarilor publici, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 477/2004 privind Codul de conduită a personalului contractual din autoritățile și entitățile publice;
- Legea nr. 182/2002 privind protecția informațiilor clasificate, cu modificările și completările ulterioare;
- Legii nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 571/2004 privind protecția personalului din autoritățile publice, entitățile publice și din alte unități care semnaleză încălcări ale legii;
- Hotărârea Guvernului nr. 781/2002 privind protecția informațiilor secrete de serviciu.

Ministerul Apelor și Pădurilor Unitatea de Politici Publice	Procedura de sistem privind managementul riscurilor în cadrul Ministerului Apelor și Pădurilor Cod: PS – 02	Ediția II
		Nr. de ex. 1
		Revizia 0
		Nr. de ex. -
		Pagina 5 din 33
		Exemplar nr. 1

6.3. Alte documente, inclusiv reglementări interne ale entității publice:

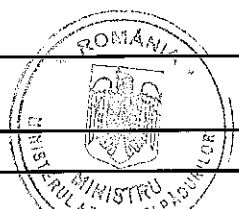
- Metodologie de implementare a standardului de control intern "Managementul riscurilor", elaborată de Ministerul Finanțelor Publice, publicată pe adresa de internet a Secretariatului General al Guvernului, www.sgg.ro
- Ordinul ministrului apelor și pădurilor nr. 545/2018 privind aprobarea constituirii Comisiei de monitorizare, coordonare și îndrumare metodologică a implementării și dezvoltării sistemului de control intern managerial în cadrul Ministerului Apelor și Pădurilor;
- Ordinul ministrului apelor și pădurilor nr. 495/2018 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare al Ministerului Apelor și Pădurilor;
- Ordinul ministrului apelor și pădurilor nr. 371/2018 privind aprobarea Regulamentului intern al Ministerului Apelor și Pădurilor;
- Ordinul ministrului apelor și pădurilor nr. 263/2018 privind stabilirea atribuțiilor domnului secretar general Ilie-Răsvan DUMITRU;
- Dispoziția secretarului general al ministerului apelor și pădurilor nr. 7/2018 privind nominalizarea membrilor Comisiei de monitorizare, coordonare și îndrumare metodologică a implementării și dezvoltării sistemului de control intern managerial în cadrul Ministerului Apelor și Pădurilor;
- Dispoziția secretarului general al ministerului apelor și pădurilor nr. 8/2018 privind nominalizarea Responsabililor cu riscurile din compartimentele de la primul nivel de conducere din cadrul Ministerului Apelor și Pădurilor;
- Dispoziția secretarului general al ministerului apelor și pădurilor nr. 9/2018 privind nominalizarea persoanelor care asigură Secretariatul tehnic al Comisiei de monitorizare, coordonare și îndrumare metodologică a implementării și dezvoltării sistemului de control intern managerial în cadrul Ministerului Apelor și Pădurilor;
- Manualul de control financiar preventiv, elaborat de Ministerul Finanțelor Publice.

7. Definiții și abrevieri ale termenilor utilizați în procedura

7.1. Definiții ale termenilor

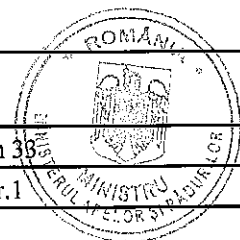
Nr. crt.	Termenul	Definiția și/sau, dacă este cazul, actul care definește termenul
1.	Procedura de sistem	Procedura care descrie o activitate sau un proces care se desfășoară la nivelul tuturor compartimentelor/structurilor dintr-o entitate publică
2.	Risc	O problemă (situație, eveniment etc.) care nu a apărut încă, dar care poate apărea în viitor, caz în care obținerea rezultatelor prealabil fixate este amenințată sau potențată. În prima situație, riscul reprezintă o amenințare, iar în cea de-a doua, riscul reprezintă o oportunitate. Riscul reprezintă incertitudinea în obținerea rezultatelor dorite și trebuie privit ca o combinație între probabilitate și impact.
3.	Risc inerent	Expunerea la un anumit risc, înainte să fie luată vreo măsură de atenuare a lui
4.	Risc rezidual	Expunerea cauzată de un anumit risc după ce au fost luate măsuri de atenuare a lui.

Ministerul Apelor și Pădurilor Unitatea de Politici Publice	Procedura de sistem privind managementul riscurilor în cadrul Ministerului Apelor și Pădurilor Cod: PS – 02	Ediția II Nr. de ex. I
		Revizia 0 Nr. de ex. -
		Pagina 6 din 33
		Exemplar nr.1

		Măsurile de atenuare a riscurilor aparțin controlului intern. Din această cauză riscul rezidual este o măsură a eficacității controlului intern, fapt pentru care unele țări au înlocuit termenul de risc rezidual cu cel de risc de control.
5.	Strategia de risc	Abordarea generală pe care o are organizația în privința riscurilor. Aceasta trebuie să fie documentată și ușor accesibilă în organizație. În cadrul strategiei de risc se definește toleranța la risc.
6.	Probabilitate a riscului	Posibilitatea sau eventualitatea ca un risc să se materializeze. Reprezintă o măsură a posibilității de apariție a riscului, determinată apreciativ sau prin cuantificare, atunci când natura riscului și informațiile disponibile permit o astfel de evaluare.
7.	Impactul riscului	Reprezintă consecința asupra rezultatelor (obiectivelor), dacă riscul s-ar materializa. Dacă riscul este o amenințare, consecința asupra rezultatelor este negativă, iar dacă riscul este o oportunitate, consecința este pozitivă.
8.	Toleranța la risc	Cantitatea de risc pe care organizația este pregătită să o tolereze sau la care este dispusă să se expună la un moment dat
9.	Atenuarea riscurilor	Măsurile întreprinse pentru diminuarea probabilității (posibilității) de apariție a riscului sau/și de diminuare a consecințelor (impactului) asupra rezultatelor (obiectivelor) dacă riscul s-ar materializa. Mai concis, atenuarea riscului reprezintă diminuarea expunerii la risc, dacă acesta este o amenințare.
10.	Evaluare a riscului	Evaluarea nivelelor de vulnerabilitate în procesele și activitățile din domeniile cheie
11.	Management al riscurilor	Metodologie care vizează asigurarea unui control global al riscului, ce permite menținerea unui nivel acceptabil al expunerii la risc pentru entitatea publică, cu costuri minime toate procesele privind identificarea, evaluarea și aprecierea riscurilor, stabilirea responsabilităților, luarea de măsuri de atenuare sau anticipare a acestora, revizuirea periodică și monitorizarea progresului
12.	Profilul de risc	Un tablou cuprinzând evaluarea generală documentată și prioritarizată, a gamei de riscuri specifice cu care se confruntă organizația
13.	Evaluare	Funcție managerială care constă în compararea rezultatelor cu obiectivele, depistarea cauzală a principalelor abateri (pozitive și negative) și luarea unor măsuri cu caracter corectiv sau preventiv
14.	Fișa postului	Document care definește locul și contribuția postului în atingerea obiectivelor individuale și organizaționale, caracteristic atât individului, cât și entității, și care precizează sarcinile și responsabilitățile care îi revin titularului unui post. În general, fișa postului cuprinde: denumirea postului, obiectivele individuale, sarcinile, competențele, responsabilitățile, relațiile cu alte posturi, cerințele specifice privind pregătirea, calitățile, aptitudinile și

Ministerul Apelor și Pădurilor Unitatea de Politici Publice	Procedura de sistem privind managementul riscurilor în cadru Ministerului Apelor și Pădurilor Cod: PS – 02	Ediția II
		Nr. de ex. 1
		Revizia 0 Nr. de ex. -
		Pagina 7 din 35
		Exemplar nr. 1

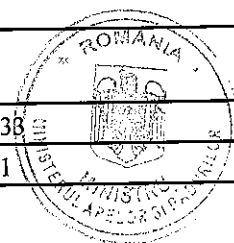

		deprinderile necesare realizării obiectivelor individuale stabilite pentru postul respectiv.
15.	Indicator	Expresie numerică ce caracterizează din punct de vedere cantitativ un fenomen sau un proces economic, social, financiar etc. sau îi definește evoluția în funcție de condițiile concrete de loc și timp și legătura reciprocă cu alte fenomene. Indicatorii se pot exprima în mărime absolută, medie sau relativă.
16.	Monitorizare	Procesul continuu de colectare a informațiilor relevante despre modul de desfășurare a activității
17.	Obiective	Efectele pozitive pe care conducerea entității publice încearcă să le realizeze sau evenimentele/efectele negative pe care conducerea încearcă să le evite
18.	Obiective individuale	Exprimări cantitative sau calitative ale scopului pentru care a fost creat și funcționează postul respectiv. Aceste obiective se realizează prin intermediul sarcinilor, ca urmare a competenței profesionale, a autonomiei decizionale și a autorității formale de care dispune persoana angajată pe postul respectiv.
19.	Obiective generale	Ținte exprimate sub formă de efect, fixate pe termen mediu sau lung, la nivelul global al entității publice și/sau al funcțiunilor acesteia, enunțate în actul normativ de organizare și funcționare al entității sau stabilite de conducere în planul strategic și documentele de politici publice
20.	Obiective specifice	Obiective rezultate prin derivare din obiectivele generale și care constituie, de regulă, ținte intermediare ale unor activități care trebuie atinse pentru ca obiectivul general corespunzător să fie îndeplinit. Acestea sunt exprimate descriptiv sub formă de rezultate și se stabilesc la nivelul fiecărui compartiment din cadrul entității publice.
21.	Planificare	Ansamblul proceselor de muncă prin care se stabilesc principalele obiective ale organizației și ale componentelor sale, resursele și mijloacele necesare realizării obiectivelor
22.	Proces	O succesiune de activități logic structurate, organizate în scopul atingerii unor obiective definite, care utilizează resurse, adăugându-le valoare

7.2. Abrevieri ale termenilor

Nr. crt.	Abrevierea	Termenul abreviat
1	A	Aprobare
2	Ah	Arhivare
3	Ap	Aplicare

Ministerul Apelor și Pădurilor Unitatea de Politici Publice	Procedura de sistem privind managementul riscurilor în cadrul Ministerului Apelor și Pădurilor Cod: PS – 02	Ediția II Nr. de ex. 1
		Revizia 0 Nr. de ex. ->
		Pagina 8 din 38
		Exemplar nr. 1

4	Av	Avizează
5	CM	Comisia de monitorizare, coordonare și îndrumare metodologică a implementării și dezvoltării sistemului de control intern managerial
6	E	Elaborare
7	Ev	Evaluare
8	MAP	Ministerul Apelor și Pădurilor
9	Mo	Monitorizare
10	PS	Procedură de sistem
11	SO	Structuri organizaționale
12	V	Verificare
13	PRR	Persoanele responsabile cu riscurile din compartimentele de la primul nivel de conducere din cadrul MAP.
14	SCIM	Sistem de Control Intern Managerial
15	SG	Secretar General
16	SGA	Secretar General Adjunct

8. Descrierea procedurii

Managementul riscului cuprinde o gamă largă de activități riguros definite și organizate, plecând de la condițiile de existență și obiectivele fundamentale ale MAP, precum și de la analiza factorilor de risc într-o concepție de funcționare optimă și eficientă.

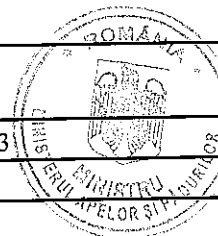
Gestionarea riscurilor este un proces ciclic și continuu care include următorii pași: identificarea, evaluarea, stabilirea, în ordinea priorității, a riscurilor, planificarea, implementarea și revizuirea acțiunilor de prevenire sau corective.

8.1. Generalități

Riscul inerent (extern) apare atunci când există forțe externe ce pot afecta performanța instituției sau pot uza/face ineficiente strategiile, operațiunile, relațiile externe, structura organizatorică sau finanțarea instituției, respectiv:

- Riscul legat de reglementare
 - Modificarea reglementărilor Uniunii Europene
 - Modificarea legislației românești
- Riscul legat de finanțare
 - Riscul ca MAP să aibă un buget inadecvat
- Riscul tehnologic

Ministerul Apelor și Pădurilor Unitatea de Politici Publice	Procedura de sistem privind managementul riscurilor în cadrul Ministerului Apelor și Pădurilor Cod: PS – 02	Ediția II Nr. de ex. 1
		Revizia 0 Nr. de ex. -
		Pagina 9 din 33
		Exemplar nr. 1

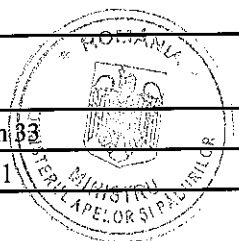

- Riscul legat de implementarea/ operarea sistemelor software
- Riscul legat de necesitățile externe
 - Modificarea numărului și complexitatea activităților desfășurate
 - Introducerea de noi activități prin acorduri și contracte care să nu fie corelate cu resursele umane, financiare, logistice și procedurale ale instituției
- Riscul legat de pierderile semnificative

Riscul de control (intern) reprezintă riscul ca sistemul de control intern al MAP să nu asigure utilizarea într-un mod economic, eficient și pentru scopul propus, bugetul sau utilizarea fondurilor să nu fie raportată corespunzător, respectiv:

- Riscul de eficiență
 - Proceduri și procese ineficiente
 - Dezvoltarea inadecvată a funcției de audit intern
 - Dezvoltarea inadecvată a procedurilor
 - Dezvoltarea inadecvată a sistemului IT
 - Riscul ca informațiile/datele externe să nu fie primite la data stabilită (extrase bancare, rapoarte)
 - Riscul nerespectării termenelor din proceduri
- Riscul legat de ciclicitate
 - Riscul ca informațiile/datele externe să nu fie primite în termen
 - Riscul nerespectării termenelor din proceduri
- Riscul legat de eficacitatea fluxurilor și/sau a canalelor
 - Transferuri improprii între conturi (cu întârzieri, incorecte, impropriu controlate)
 - Rapoarte necorespunzătoare
 - Cererile și transferurile de fonduri corespunzătoare nu sunt realizate la timp
- Riscul de autoritate
 - Lipsa autorității (structură organizațională corespunzătoare, fișe de post corespunzătoare, asigurarea respectării principiilor privind responsabilitatea și înlocuirea personalului, grupe de salarizare diferite, relații ierarhice definite)
- Riscul legat de procesarea informației
 - Eșecul apărut în realizarea unui acces adecvat la informație (date sau programe) poate rezulta din cunoștințe neautorizate, utilizarea sau modificarea unor informații confidențiale, în timp ce accesul la informație restricționat în totalitate poate împiedica personalul să-și realizeze responsabilitățile în mod eficient și eficace, de exemplu: insuficiente/ incorecte date de intrare/ ieșire, verificarea inadecvată a datelor, salvări necorespunzătoare în sistemele IT, instruirii inadecvate, măsuri de securitate improprii (numele utilizatorilor, nivelele de acces, parole, securitate fizică), protecție antivirus necorespunzătoare
- Riscuri privind parteneriatele
 - Relații nedezvoltate suficient cu partenerii cheie
 - Coordonare/comunicare internă insuficient dezvoltată
 - Lipsa performanței în activitatea auditului intern
- Riscul legat de resursele umane

Ministerul Apelor și Pădurilor Unitatea de Politici Publice	Procedura de sistem privind managementul riscurilor în cadrul Ministerului Apelor și Pădurilor Cod: PS – 02	Ediția II Nr. de ex.1
		Revizia 0 Nr. de ex. -
		Pagina 10 din 33
		Exemplar nr.1

- Angajații nu posedă abilitățile/calificările adecvate
- Lipsa unei strategii adecvate de dezvoltare a resurselor umane
- Numărul angajaților este insuficient/ inadecvat
- Lipsa planului de recrutare/ înlocuire a resurselor umane

8.2. Documente utilizate

8.2.1. Lista și proveniența documentelor utilizate

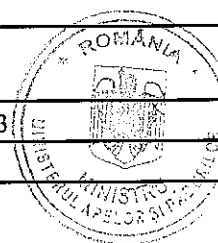
Documentele utilizate în vederea aplicării prezentei proceduri sunt elaborate/actualizate de către PRR, ori de câte ori este necesar. Aceste documente sunt următoarele:

- Anexa 1 - Registrul riscurilor
- Anexa 2 - Inventarierea situațiilor generatoare de întreruperi în derularea activităților
- Anexa 3 - Lista riscurilor atașate activităților din cadrul obiectivelor
- Anexa 4 - Plan anual privind implementarea acțiunilor de control
- Anexa 5 - Formularul de alertă la risc
- Anexa 6 – Registrul alertelor de risc
- Anexa 7 - Fișă de urmărire a riscurilor

8.2.2. Conținutul și rolul documentelor utilizate

- **Anexa nr. 1** conține obiectivele specifice și riscurile atașate acestora, cauzele care favorizează apariția riscului și măsurile ce vor fi adoptate pentru a nu se materializa riscurile. Este actualizat anual sau ori de câte ori este necesar (actualizare organigramă/ROF, observarea unui nou risc etc.)
- **Anexa nr. 2** conține situațiile care pot genera întreruperi ale activităților structurilor, responsabilii și măsurile pe care trebuie să le adoptate în cazul apariției unor astfel de situații. Este actualizat anual sau ori de câte ori se impune
- **Anexa nr. 3** conține obiectivele generale ale MAP, obiectivele specifice ale structurilor, activitățile desfășurate de către structuri și riscurile atașate neîndeplinirii obiectivelor
- **Anexa nr. 4** conține obiectivele specifice și riscurile atașate acestora, măsurile care trebuie adoptate și indicatorii de control ai riscurilor, perioada de control și persoana responsabilă
- **Anexa nr. 5** conține detalii privind riscul, modalitatea de tratare a riscului și denumirea documentelor utilizate la fundamentarea riscului identificat
- **Anexa nr. 6** conține date despre persoana care a descoperit riscul, despre risc și modalitatea de al prevenii, gradul de priorizare și tipul deciziei care fi fi adoptată în vederea monitorizării riscului
- **Anexa nr. 7** conține date despre nivelul riscului monitorizat, tipul de acțiuni avute în vedere, stadiul implementării acțiunilor, precum și dificultățile întâmpinate pe parcursul implementării
- **Anexa nr. 8** prezintă Identificarea riscurilor conform – Fișă/Standard 11 “Managementul riscului”
- **Anexa nr. 9** cuprinde Elemente cu privire la „răspunsul la risc – controlarea riscurilor”
- **Anexa nr. 10** prezintă Diagrama determinării riscurilor
- **Anexa nr. 11** conține Evaluarea probabilității apariției riscului/impactului (consecințelor)
- **Anexa nr. 12** cuprinde Diagrama de proces a prezentei proceduri de sistem.

Ministerul Apelor și Pădurilor Unitatea de Politici Publice	Procedura de sistem privind managementul riscurilor în cadru Ministerului Apelor și Pădurilor Cod: PS – 02	Ediția II
		Nr. de ex.1
		Revizia 0
		Nr. de ex. - 1
		Pagina 11 din 33
		Exemplar nr.1

8.2.3. Circuitul documentelor

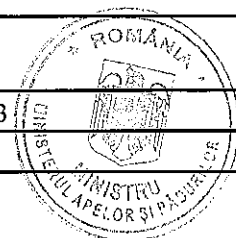
Nr. Crt.	Acțiune	Document completat (Anexă)	Inițiator	Responsabil final
1	Identificarea riscurilor	Formularul de alertă la risc (Anexa nr. 5)	Personal SO, PRR	membrii CM
2	Identificarea situațiilor generatoare de întreruperi	Inventarierea situațiilor generatoare de întreruperi în derularea activităților (Anexa nr. 2)	Personal SO, PRR	membrii CM
3	Întâlniri ale CM	Minuta CM	CM	Secretar CM
4	Analiza riscurilor	Registrul riscurilor (Anexa nr. 1) Lista riscurilor atașate activităților din cadrul obiectivelor (Anexa nr. 3)	PRR	membrii CM Secretar CM
5	Planificarea măsurilor de contracarare a riscurilor	Plan anual privind implementarea acțiunilor de control (Anexa nr. 4)	PRR	membrii CM Secretar CM
6	Controlul riscurilor	Registrul alertelor de risc (Anexa nr. 6)	PRR	membrii CM
7	Monitorizarea implementării planului	Fișă de urmărire a riscurilor (Anexa nr. 7)	PRR	membrii CM
8	Raportarea gradului de implementare a măsurilor din plan	Raport de informare	PRR,	Secretar CM CM

8.3. Resurse necesare

8.3.1. Resurse materiale

Resursele materiale necesare sunt constituite din elementele de logistică: birouri, scaune, rechizite, linii telefonice, materiale informatice, calculatoare personale, acces la baze de date, rețea, imprimantă, posibilități de stocare a informațiilor etc.

Ministerul Apelor și Pădurilor Unitatea de Politici Publice	Procedura de sistem privind managementul riscurilor în cadrul Ministerului Apelor și Pădurilor Cod: PS – 02	Ediția II Nr. de ex. 1
		Revizia 0 Nr. de ex. -
		Pagina 12 din 33
		Exemplar nr. 1

8.3.2. Resurse umane

- PRR sunt nominalizate prin Dispoziția SG.
- Constituirea CM prin ordinul ministrului apelor și pădurilor
- Nominalizarea membrilor CM prin dispoziția SG al MAP
- SG/SGA
- Auditul intern (după caz)

8.3.3. Resurse financiare

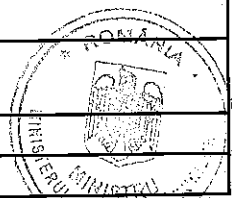
Resursele financiare se referă la prevederea în buget a sumelor necesare cheltuielilor de funcționare (achiziționarea materialelor consumabile necesare desfășurării activității, acoperirea contravalorii serviciilor de întreținere a logisticii, plata cheltuielilor cu personalul direct implicat în activitatea respectivă, precum și a utilităților necesare desfășurării activității în bune condiții).

8.4. Modul de lucru

8.4.1. Planificarea operațiunilor și acțiunilor activității

PROCESUL DE GESTIONARE A RISCURILOR				
Nr. Crt.	Acțiune	Rezultat	Inițiator	Responsabil final
1	Identificarea riscurilor	Riscul este identificat și evaluat inițial Riscul este raportat	Personal SO, PRR	membrii CM
2	Identificarea situațiilor generatoare de întreruperi	Situațiile sunt identificate Situațiile sunt centralizate (inclusiv cu măsurile de tratare)	Personal SO, PRR	membrii CM
3	Analiza riscurilor	Evaluarea riscurilor și stabilirea gradului de relevanță Clasificarea riscurilor Tratarea riscurilor	PRR	membrii CM Secretar CM
4	Planificarea măsurilor de contracarare a riscurilor	Planificarea acțiunilor de diminuare a riscurilor Realizarea acțiunilor de diminuare a riscurilor	PRR CM	membrii CM Secretar CM
5	Controlul riscurilor	Testarea controalelor impuse și implementate	PRR	membrii CM
6	Monitorizarea implementării planului	Asigurarea că acțiunile propuse și metodele de control stabilite sunt	PRR	membrii CM

Ministerul Apelor și Pădurilor Unitatea de Politici Publice	Procedura de sistem privind managementul riscurilor în cadrul Ministerului Apelor și Pădurilor Cod: PS – 02	Ediția II Nr. de ex.1
		Revizia 0 Nr. de ex. -
		Pagina 13 din 33
		Exemplar nr.1

		implementate corespunzător		
7	Raportarea gradului de implementare a măsurilor din plan	Autoevaluare Raportare trimestrială	PRR	Secretar CM CM membrii CM SG/SGA

8.4.2. Derularea operațiunilor și acțiunilor activității

A. Identificarea riscurilor

CM va realiza, anual sau de câte ori este necesar, o evaluare a riscurilor potențiale ce s-ar putea materializa la nivelul MAP/ fiecărei structuri componente a acesteia și va **actualiza Registrul riscurilor** (Anexa nr. 1) și **Lista riscurilor atașate activităților din cadrul obiectivelor** (Anexa nr. 3).

Personalul de la toate nivelurile, managerial și operațional, avertizează PRR și membrii CM din cadrul structurii despre faptul că a identificat un risc ce reprezintă o amenințare vis-a-vis de activitățile pe care le desfășoară, prin completarea și transmiterea **Fișei de alertă a riscului** (Anexa nr. 5). Pe lângă faptul că oferă propria lor estimare a probabilității și a impactului riscului raportat, persoanele care depistează riscurile, sugerează și acțiuni ce ar trebui să fie desfășurate pentru a diminua posibilitatea materializării vreunui risc, sau/și a consecințelor sale, precum și acțiuni de „rezervă” care să fie realizate în caz în care riscul se materializează efectiv.

PRR centralizează Formularele de alertă la risc, primite de la personal, în **Registrul alertelor de risc** (Anexa nr. 6). În unele cazuri aceștia pot identifica anumite riscuri și vor aplica aceeași procedură privind evaluarea riscurilor. PRR și membrii CM se vor asigura că riscurile incluse în formularele de alertă sunt gestionate și monitorizate permanent, în timp.

Membrii CM vor elabora/aviza, anual sau de câte ori este necesar, **Inventarul situațiilor generatoare de întreruperi în derularea activităților**, respectiv, vor completa Anexa nr. 2.

B. Evaluarea riscurilor

Scopul evaluării riscurilor este de a stabili o ierarhie a riscurilor la care poate fi expusă structura, ierarhie care, în funcție de toleranța la risc, permite stabilirea celor mai adecvate modalități de tratare a riscurilor și delegarea responsabilității de gestionare a riscurilor către nivelurile ierarhice adecvate din cadrul structurii.

Evaluarea riscurilor trebuie:

- Să se bazeze, pe cât posibil, pe dovezi obiective (impartiale și independente)
- Să aibă în vedere pe toți cei afectați de risc
- Să facă distincția între expunerea la risc și toleranța la risc

Evaluarea riscurilor presupune analiza și cuantificarea probabilității de materializare a riscurilor și a impactului (consecințelor) asupra obiectivelor MAP, în cazul în care acestea se materializează. Combinația dintre nivelul estimat al probabilității și nivelul estimat al impactului constituie expunerea la risc, în baza căreia se realizează profilul riscurilor:

Ministerul Apelor și Pădurilor Unitatea de Politici Publice	Procedura de sistem privind managementul riscurilor în cadrul Ministerului Apelor și Pădurilor Cod: PS – 02	Ediția II Nr. de ex.1
		Revizia 0 Nr. de ex. -
		Pagina 14 din 33
		Exemplar nr.1

- Se estimează pe o scară de la 1 la 5, pentru fiecare risc identificat, probabilitatea ca acesta să se materializeze (1 - probabilitate foarte scăzută; 2 – probabilitate scăzută; 3 – probabilitate medie; 4 – probabilitate mare; 5 – probabilitate foarte mare). Probabilitatea se calculează pe baza datelor existente (cazistică) sau pe baza analizei circumstanțelor.
- Se calculează impactul riscului respectiv, dacă s-ar materializa. Folosește o scară de la 1 la 5 (1 – impact foarte scăzut; 2 – impact scăzut; 3 – impact mediu; 4 – impact ridicat; 5 – impact foarte ridicat).
- Se calculează expunerea la risc prin combinarea celor doi indicatori numerici (probabilitatea și impactul) pe o scală bidimensională. Expunerea sau nivelul de risc inerent se calculează înmulțind impactul cu probabilitatea.

După primirea unui formular de alertă de risc de la o anumită persoană din cadrul structurii, PRR introduce datele în Registrul Alertelor de Risc și propune membrului CM stabilirea unei reuniuni a CM. CM se reunește la inițiativa Președintelui, pentru evaluarea riscurilor semnalate. Reuniunile sunt prezidate de către Președintele CM. CM examinează formularele de alertă și le evaluează, își creează propriile opinii cu privire la probabilitatea și impactul fiecărui risc semnalat, folosind aceeași scală cu cea prezentată mai sus.

În urma analizei fiecărui risc semnalat, CM decide:

- Propune clasarea formularului dacă riscul este irelevant (risc tolerabil – valoarea expunerii cuprinsă între 1 și 3)
- Propune monitorizarea riscului (valoarea expunerii între 4 și 14)
- Propune eliminarea circumstanțelor care generează riscul (risc intolerabil – valoarea expunerii cuprinsă între 15 și 25)

Dacă riscul este relevant, în cazul riscurilor relevante care se consideră că vizează funcționarea și activitatea MAP, formularul de risc este înregistrat în Registrul Riscurilor. Membrii CM punctează de asemenea capacitatea conducerii de a rezolva riscurile semnalate, adică eficacitatea sistemelor de control existente, folosind scara și formula stabilite în prezenta procedură.

Dacă riscul este irelevant, avertizarea este arhivată și semnatarul formularului este înștiințat cu privire la decizia luată.

Dacă este nevoie de mai multe informații pentru a decide asupra relevanței unei alerte de risc, CM va demara o investigație.

Rezultatele analizei sunt consemnate într-o **Minută**, semnată de membrii CM.

C. Controlul riscurilor

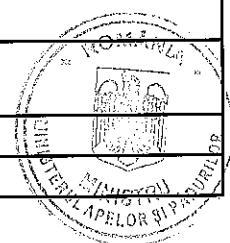
Pentru riscurile cu impact la nivelul MAP, decizia implementării acțiunilor corective, în vederea diminuării sau prevenirii riscurilor considerate relevante, în urma etapei de evaluare, aparține CM, respectiv SG/SGA.

D. Planificarea acțiunilor de diminuare a riscurilor

În timpul sesiunilor de evaluare a riscurilor în cadrul CM, la nivelul MAP, participanții identifică și analizează cauzele riscurilor examinate, alcătuind astfel baza pentru formularea acțiunilor de tratare a riscurilor.

Acțiunile de tratare a riscurilor sunt acțiuni sau sarcini ce trebuie desfășurate de către personalul de

Ministerul Apelor și Pădurilor Unitatea de Politici Publice	Procedura de sistem privind managementul riscurilor în cadrul Ministerului Apelor și Pădurilor Cod: PS – 02	Ediția II
		Nr. de ex. 1
		Revizia 0
		Nr. de ex. -
		Pagina 15 din 33
		Exemplar nr. 1

execuție și de conducere, pentru a întări SCIM al MAP și a reduce astfel vulnerabilitatea zonelor de risc. CM stabilește termenele limită și repartizează responsabilitățile pentru acțiuni de risc, iar aceste informații sunt înregistrate în **Registrul Riscurilor** (Anexa nr. 1) și în **Planul anual privind implementarea acțiunilor de control** (Anexa nr. 4).

Membrii CM, analizează activitățile de tratare a riscurilor ce au fost implementate de la ultima întâlnire și, în baza acestor informații, revizuiesc calificativele pentru probabilitate, impact și eficacitatea sistemelor de control și repartizează noi responsabilități pentru acțiuni de risc unde este necesar.

La sfârșitul sesiunilor de analizare a riscurilor, toate documentele sus menționate sunt listate și semnate de către membrii CM și de către Președintele CM.

E. Implementarea acțiunilor de diminuare a riscurilor și monitorizarea

PRR monitorizează implementarea Planului la nivelul fiecărei structuri din cadrul MAP și elaborează un Raport care este supus spre aprobare membrului CM, pentru a informa SG/SGA despre progresul făcut în întărirea sistemelor de control intern, precum și alte acțiuni de tratare a riscurilor.

La nivelul structurilor, PRR întocmește **Fișa de Urmărire a Riscurilor** care este supusă spre aprobare membrului CM (Anexa nr. 7) care cuprinde stadiul implementării acțiunilor corective și dificultățile întâmpinate.

SG/SGA poate solicita, ori de câte ori consideră necesar (de exemplu, atunci când primesc semnale că anumite acțiuni privind diminuarea/prevenirea riscurilor nu au efect) o raportare privind stadiul implementării acțiunilor de diminuare/prevenire, precum și/sau propuneri de acțiuni alternative privind gestionarea riscurilor.

PRR vor completa, la solicitarea Secretarului CM/CM, Anexele Ordinului secretarului general al Guvernului nr. 600/2018, cu informații referitoare la managementul riscului.

F. Revizuirea și raportarea riscurilor

Gestionarea riscurilor trebuie analizată și raportată din două motive:

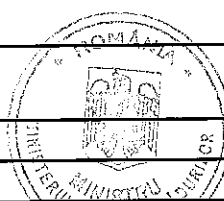
- Monitorizarea modificărilor profilului riscului
- Obținerea de asigurări privind eficacitatea gestionării riscurilor și identificarea nevoii de a lua măsuri viitoare

Procesele de revizuire a riscurilor trebuie puse în aplicare pentru a analiza:

- Dacă riscul persistă
- Dacă au apărut riscuri noi
- Dacă impactul sau probabilitatea riscurilor au suferit modificări
- Pentru a raporta schimbările majore intervenite, care modifică prioritățile
- Pentru a asigura eficacitatea controlului

În această etapă se desfășoară activități de revizuire a calificativelor riscurilor. Se analizează expunerea riscurilor după ce au fost implementate măsurile de ținere sub control a respectivului risc. Aceste riscuri de numesc „riscuri reziduale”. Expunerea riscului rezidual trebuie să fie mai mică decât expunerea riscului inerent.

Ministerul Apelor și Pădurilor Unitatea de Politici Publice	Procedura de sistem privind managementul riscurilor în cadrul Ministerului Apelor și Pădurilor Cod: PS – 02	Ediția II
		Nr. de ex. 1
		Revizia 0
		Nr. de ex. -
Pagina 16 din 33		
Exemplar nr. 1		

8.4.3. Valorificarea rezultatelor activității

Acțiunile de tratare a riscurilor sunt acțiuni sau sarcini ce trebuie desfășurate de către personalul de execuție și de conducere, pentru a întări sistemele de control intern și a reduce astfel vulnerabilitatea zonelor de risc. Pentru riscurile interne identificate, se va propune spre implementare un sistem de control intern îmbunătățit. Pentru riscurile externe identificate, se va analiza impactul asupra activității MAP.

Auditorii interni utilizează evaluările riscurilor realizate de către manageri, ca primă fază a propriei evaluări a riscurilor, evaluare care stă la baza planificării misiunilor de audit.

9. Responsabilități și răspunderi în derularea activității

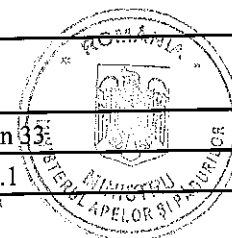
Nr. crt.	Compartimentul (postul) /acțiunea (operațiunea)	E	Ev	A	V	Mo	Ah	Ap
	0	1	2	3	4	5	6	7
1	Personal SO	x						x
2	PRR	x			x	x	x	x
3	MCM		x	x	x	x		x
4	CM		x	x	x	x		
5	SG/ SGA		x	x				
6	Secretar CM	x			x	x	x	

a) La nivelul compartimentelor se parcurg următoarele etape în procesul de gestionare a riscurilor

Persoana care a identificat un risc efectuează următoarele acțiuni:

- elaborarea Formularului de alertă la risc
 - identificarea și descrierea riscului aferent obiectivului/activității
 - analizarea preliminară a riscului identificat
 - identificarea cauzelor care favorizează apariția / repetarea acestuia
 - identificarea consecințelor apariției riscului identificat
 - evaluarea preliminară a expunerii la risc pe baza probabilității și impactului riscului, în conformitate cu "Metodologia de management al riscurilor"
 - propune măsuri de control necesare a fi luate pentru a controla riscul identificat;

Ministerul Apelor și Pădurilor Unitatea de Politici Publice	Procedura de sistem privind managementul riscurilor în cadrul Ministerului Apelor și Pădurilor Cod: PS - 02	Ediția II Nr. de ex.1
		Revizia 0 Nr. de ex. -
		Pagina 17 din 33
		Exemplar nr.1

- transmite Formularul de alertă la risc către PRR, atașând la acesta documentația utilizată pentru fundamentarea riscului.

PRR:

- colectează Formularele de alertă la risc și documentațiile aferente de la persoanele care au identificat riscurile din cadrul compartimentului;
- analizează fiecare Formular de alertă la risc, evaluează expunerea la risc pe baza probabilității și impactului riscului și transmite conducătorului Formularele de alertă la risc;
- formulează o opinie cu privire la tipul de răspuns la risc (strategia adoptată) și măsurile de control;
- pune în practică decizia conducătorului privind riscul identificat;
- elaborează și transmite Registrul de riscuri pe compartiment conducătorului acestuia;
- transmite secretariatului/secretarului CM Registrul de riscuri pe compartiment aprobat;
- urmărește stadiul implementării măsurilor de control;
- elaborează Fișa de urmărire a riscului, pentru fiecare risc cuprins în Planul de măsuri aprobat;
- elaborează Raportul anual privind procesul de gestionare a riscurilor pe compartiment, pe care îl transmite spre aprobare conducătorului compartimentului.

Membrul CM/ Conducătorul compartimentului:

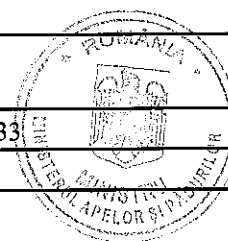
- desemnează responsabilul cu riscurile de la nivelul compartimentului;
- analizează, evaluează și decide asupra riscurile incluse în Formularele de alertă a riscurilor;
- aprobă Registrul de riscuri la nivelul compartimentului;
- monitorizează implementarea măsurilor de control aferente Planului de măsuri, aprobat la nivelul entității, prin Fișele de urmărire a riscurilor;
- aprobă Raportul anual privind procesul de gestionare a riscurilor pe compartiment, pe care îl transmite secretariatului/secretarului CM.

b) La nivelul entității se parcurg următoarele etape în procesul de gestionare a riscurilor

Membrii CM:

- asigură implementarea etapelor aferente procesului de management al riscurilor
- analizează Registrul de riscuri pe entitate
- analizează și decid asupra profilului de risc și limitei de toleranță la risc
- analizează rapoartele de audit, reținându-se riscurile identificate prin acestea și măsurile recomandate a fi implementate, după caz;

Ministerul Apelor și Pădurilor Unitatea de Politici Publice	Procedura de sistem privind managementul riscurilor în cadrul Ministerului Apelor și Pădurilor Cod: PS – 02	Ediția II
		Nr. de ex.1
		Revizia 0
		Nr. de ex. -
		Pagina 18 din 33
		Exemplar nr.1

Secretariatul / secretarul CM:

- elaborează Regulamentul de organizare și de funcționare a CM și îl transmite președintelui CM, pentru aprobare;
- organizează ședințele CM, în vederea analizării și tratării riscurilor și întocmește minutele întâlnirilor;
- analizează Registrele de riscuri de la nivelul compartimentelor și selectează riscurile medii și ridicate;
- elaborează Registrul de riscuri de la nivelul MAP pe care îl transmite spre aprobare către SG/președintele CM;
- propune profilul de risc și limita de toleranță la risc;
- elaborează Planul de măsuri cu riscurile situate deasupra limitei de toleranță, îl transmite președintelui CM pentru avizare și ministrului apelor și pădurilor pentru aprobare;
- transmite către compartimente Planul de măsuri aprobat pentru implementare;
- monitorizează procesul de gestionare a riscurilor;
- analizează și centralizează Rapoartele anuale privind desfășurarea procesului de gestionare a riscurilor de la nivelul compartimentelor;
- elaborează Informarea privind desfășurarea procesului de gestionare a riscurilor și o transmite spre avizare președintelui CM și spre aprobare ministrului apelor și pădurilor;

Președintele CM:

- Avizează Regulamentul de organizare și de funcționare a CM;
- emite ordinele de zi ale ședințelor CM, conduce ședințele și aprobă minutele ședințelor;
- aprobă Registrul de riscuri al MAP
- avizează profilul de risc și limita de toleranță la risc, discutate în CM;
- avizează Planul de măsuri;
- analizează și avizează Informarea privind desfășurarea procesului de gestionare a riscurilor de la nivelul MAP;

Ministrul apelor și pădurilor:

- aprobă profilul de risc și limita de toleranță la risc;
- aprobă Planul de măsuri;
- analizează și aprobă Informarea privind desfășurarea procesului de gestionare a riscurilor de la nivelul MAP.

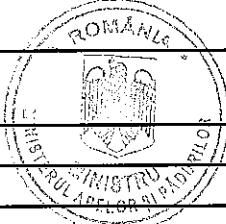
Compartimentul Audit Public Intern din cadrul MAP

Cu toate că evaluarea și gestionarea riscurilor este responsabilitatea managementului, este necesară și implicarea auditului intern în acest proces.

Astfel, **reprezentanții Compartimentului de Audit Public Intern din cadrul MAP:**

- participă, în calitate de invitați, fără drept de vot, la ședințele CM;
- fac recomandări pe parcursul misiunilor de audit, în vederea îmbunătățirii controalelor existente și urmărește îndeplinirea recomandărilor.

Ministerul Apelor și Pădurilor Unitatea de Politici Publice	Procedura de sistem privind managementul riscurilor în cadrul Ministerului Apelor și Pădurilor Cod: PS – 02	Ediția II
		Nr. de ex.1
		Revizia 0
		Nr. de ex. -
		Pagina 19 din 33
		Exemplar nr.1

10. Anexe, înregistrări, arhivări

- Anexa nr. 1 - Registrul riscurilor
- Anexa nr. 2 - Inventarierea situațiilor generatoare de întreruperi în derularea activităților MAP
- Anexa nr. 3 - Lista riscurilor atașate activităților din cadrul obiectivelor
- Anexa nr. 4 - Plan anual privind implementarea acțiunilor de control
- Anexa nr. 5 - Formular de alertă la risc
- Anexa nr. 6 - Registrul alertelor de risc
- Anexa nr. 7 - Fișă de urmărire a riscurilor
- Anexa nr. 8 - Identificarea riscurilor conform – Fișă/Standard 11 “Managementul riscului”
- Anexa nr. 9 - Elemente cu privire la „răspunsul la risc – controlarea riscurilor”
- Anexa nr. 10 - Diagrama determinării riscurilor
- Anexa nr. 11 - Evaluarea probabilității apariției riscului/impactului (consecințelor)
- Anexa nr. 12 - Diagrama de proces

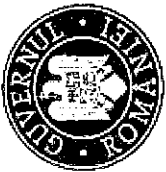
Termenul de păstrare al documentelor este de minim 5 ani.

11. Cuprins

Numărul componentei	Denumirea componentei	Pagina
1	Lista responsabililor cu elaborarea, verificarea și aprobarea ediției sau, după caz, a reviziei în cadrul ediției procedurii	2
2	Situația edițiilor și a reviziilor în cadrul edițiilor procedurii	2
3	Lista cuprinzând persoanele la care se difuzează ediția sau, după caz, revizia din cadrul ediției procedurii	3
4	Scopul procedurii operaționale	3
5	Domeniul de aplicare a procedurii operaționale	4
6	Documente de referință (reglementări) aplicabile activității procedurate	5
7	Definiții și abrevieri ale termenilor utilizați în procedură	6
8	Descrierea procedurii	9
9	Responsabilități și răspunderi în derularea activității	17
10	Anexe, înregistrări, arhivări	20
11	Cuprins	20

Ministerul Apelor și Pădurilor Unitatea de Politici Publice	Procedura de sistem privind managementul riscurilor în cadrul Ministerului Apelor și Pădurilor Cod: PS – 02	Ediția II Nr. de ex.1
		Revizia 0 Nr. de ex. -
		Pagina 20 din 33
		Exemplar nr.1

MINISTERUL APELOR ȘI PĂDURILOR

Anexa nr. 1

Aprobat
Președintele CM
Prenume/ Nume/ Semnătură

REGISTRUL RISCURILOR

Obiective specifice	Riscuri	Cauzele care favorizează apariția riscului	Risc inerent		Strategia adoptată	Data ultimei revizuirii	Risc rezidual		Observații
			Probabilitate	Impact			Probabilitate	Impact	
Obiectiv General 1									
Obiectiv specific 1									
Obiectiv specific ...									
Obiectiv General ...									

Membrii CM
Prenume/ Nume/ Semnătură

Ministerul Apelor și Pădurilor Unitatea de Politici Publice	Procedura de sistem privind managementul riscurilor în cadrul Ministerului Apelor și Pădurilor Cod: PS -02	Ediția II Nr. de ex. 1
		Revizia 0 Nr. de ex. -
		Pagina 21 din 33
		Exemplar nr. 1

Anexa nr. 2

Aprobat
Președintele CM
Prenume/ Nume/ Semnătură

**INVENTARIEREA SITUAȚIILOR GENERATOARE DE ÎNTRERUPERI
ÎN DERULAREA ACTIVITĂȚILOR**

Membrii CM

Nr. Crt.	Situație generatoare de întreruperi ale activităților	Măsură adoptată	Structură
1			
2			
...			

Prenume/ Nume/ Semnătură

Ministerul Apelor și Pădurilor
Unitatea de Politici Publice

Procedura de sistem privind
managementul riscurilor în
cadrul Ministerului Apelor și
Pădurilor
Cod: PS -02

Ediția II
Nr. de ex. 1

Revizia 0
Nr. de ex. -

Pagina 22 din 33

Exemplar nr. 1

MINISTERUL APELOR ȘI PĂDURILOR

Anexa nr. 3

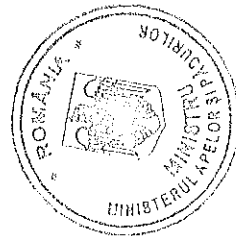
Aprobat
Președintele CM
Prenume/ Nume/ Semnătură

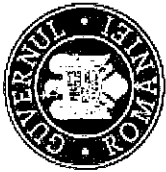
LISTA RISCURILOR ATAȘATE ACTIVITĂȚILOR DIN CADRUL OBIECTIVELOR

NR. CRT.	OBIECTIVE GENERALE INȘTIȚUȚIE	OBIECTIVE SPECIFICE STRUCTURI	ACTIVITĂȚI	RISCURI	REZULTATE	RESPONSABIL
1						
2						
...						

Membrii CM
Prenume/ Nume/ Semnătură

Ministerul Apelor și Pădurilor Unitatea de Politici Publice	Procedura de sistem privind managementul riscurilor în cadrul Ministerului Apelor și Pădurilor Cod: PS -02	Ediția II
		Nr. de ex. 1
		Revizia 0
		Nr. de ex. -
Pagina 23 din 33		
Exemplar nr. 1		

MINISTERUL APELOR ȘI PĂDURILOR

Anexa nr. 4

Aprobat
Președintele CM
Prenume/ Nume/ Semnătură

PLAN ANUAL PRIVIND IMPLEMENTAREA ACȚIUNILOR DE CONTROL

Obiective specifice	Riscuri	Măsură de control	Indicatori	Perioadă de control	Responsabil
1					
2					
...					

Membrii CM
Prenume/ Nume/ Semnătură

Ministerul Apelor și Pădurilor Unitatea de Politici Publice	Procedura de sistem privind managementul riscurilor în cadrul Ministerului Apelor și Pădurilor Cod: PS -02	Ediția II Nr. de ex. I
		Revizia 0 Nr. de ex. -
		Pagina 24 din 33
		Exemplar nr. I

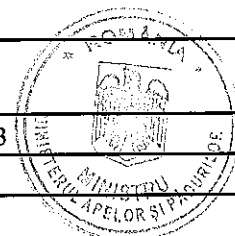
FIȘĂ ALERTĂ LA RISC

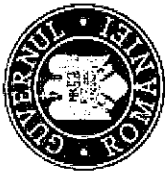
Structura organizațională ...																						
Persoana care a identificat riscul ...																						
Detalii privind riscul																						
Descrierea riscului	Riscul identificat: (scurtă descriere a riscului identificat) Cauza: (indicați cauza riscului) Impactul estimat asupra structurii: (întindere, resurse, rezultate, durată, buget etc.)																					
Evaluarea riscului	Probabilitatea riscului (descrieți probabilitatea apariției riscului) <table border="1"><tr><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table> Impactul riscului (descrieți impactul în cazul în care riscul se produce) <table border="1"><tr><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table>		1	2	3	4	5						1	2	3	4	5					
1	2	3	4	5																		
1	2	3	4	5																		
Tratarea riscului																						
Acțiuni preventive recomandate	Adăugați o scurtă descriere a acțiunilor recomandate a fi implementate în vederea prevenirii producerii riscului																					
Acțiuni de rezervă recomandate	Adăugați o scurtă descriere a acțiunilor recomandate a fi implementate în vederea minimizării impactului negativ al riscului identificat ori utilizării oportunităților create, în cazul în care riscul se produce																					
Documentația suport																						
Menționați orice documentație suport utilizată pentru fundamentarea riscului identificat																						
Nume/Prenume	Semnătură	Data																				
.../.../...																				
Nr. crt. risc	Data primirii	Decizie																				
...	.../.../...	Relevant ☐ Investigații suplimentare ☐ Arhivare ☐																				

Ministerul Apelor și Pădurilor
Unitatea de Politici PubliceProcedura de sistem privind
managementul riscurilor în
cadrul Ministerului Apelor și
Pădurilor
Cod: PS -02Ediția II
Nr. de ex.1Revizia 0
Nr. de ex. -

Pagina 25 din 33

Exemplar nr.1

MINISTERUL APELOR ȘI PĂDURILOR

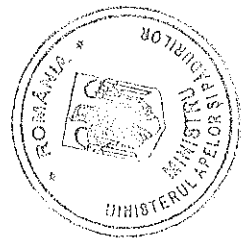
Anexa nr. 6

Aprobat
Președintele CM
Prenume/ Nume/ Semnătură

REGISTRUL ALERTELOR LA RISC

Nr. Crt.	Data înaintării	Înaintată de Nume/Prenume	Descrierea riscului	Cauza	Impact	Probabilitate	Controale	Prioritate	Decizia		
									Relevant	Informații suplimentare	Arhivare
1											
2											
...											

Membrii CM
Prenume/ Nume/ Semnătură

Ministerul Apelor și Pădurilor Unitatea de Politici Publice	Procedura de sistem privind managementul riscurilor în cadrul Ministerului Apelor și Pădurilor Cod: PS -02	Ediția II
		Nr. de ex.1
		Revizia 0
		Nr. de ex. -
Pagina 26 din 33		
Exemplar nr.1		

Identificarea riscurilor conform – Fișă/Standard 11 “Managementul riscului”

1. Riscul este o incertitudine, și nu ceva sigur. Atunci când se identifică un risc, trebuie analizat dacă nu este vorba cumva de o situație existentă, care are un impact asupra obiectivului. În acest caz, nu mai este vorba despre un risc, ci despre o problemă dificilă, care trebuie gestionată, sau despre o oportunitate care trebuie exploatată;
2. A nu se ignora, pentru viitor, problemele dificile identificate. Ele pot deveni riscuri, în situații repetitive din cadrul aceleiași entități publice, sau pentru alte entități, în care astfel de riscuri nu s-au materializat;
3. Nu constituie riscuri probleme (situații, evenimente) a căror apariție este imposibilă;
4. Să nu se identifice, ca riscuri, probleme care vor apărea cu siguranță. Acestea nu sunt riscuri, ci certitudini;
5. Riscurile nu se definesc prin negarea obiectivelor;
6. Nu se identifică riscurile care nu afectează obiectivele. Nu există riscuri în mod absolut, ci numai riscuri corelate cu obiectivele;
7. Riscurile au o cauză de apariție și un efect asupra obiectivelor. Există o cauză pentru fiecare risc, iar dacă riscul se materializează, există și un efect;
8. Riscul inerent este riscul specific ce ține de realizarea obiectivului, fără a se interveni prin măsuri de atenuare a riscurilor (controlul intern/managerial). Riscul rezidual este riscul ce rămâne după ce s-au pus în aplicare măsurile de atenuare a riscurilor inerente sau, cu alte cuvinte, riscurile remanente controlului intern/managerial;
9. Identificarea riscurilor nu este întotdeauna o operațiune strict obiectivă, ci, în primul rând, este o problemă de percepție;
10. Identificarea riscurilor curente este necesară, dar nu și suficientă. Adaptarea la schimbare impune identificarea unor riscuri ce pot apărea în viitor, ca urmare a unor transformări previzibile;
11. Riscurile identificate trebuie grupate. Fiecare entitate publică poate adopta propriul sistem de grupare a riscurilor, cu scopul de a le administra corespunzător.

Ministerul Apelor și Pădurilor Unitatea de Politici Publice	Procedura de sistem privind managementul riscurilor în cadrul Ministerului Apelor și Pădurilor Cod: PS – 02	Ediția II	
		Nr. de ex.1	
		Revizia 0	
		Nr. de ex. -	
		Pagina 28 din 33	
		Exemplar nr.1	

Elemente cu privire la „răspunsul la risc – controlarea riscurilor”

Referitor la răspunsul la risc, acesta poate fi:

a) Acceptarea (tolerarea) riscurilor

Acest tip de răspuns la risc constă în neluarea unor măsuri de control a riscurilor și este adecvat pentru riscurile inerente a căror expunere este mai mică decât toleranța la risc.

Acceptarea (tolerarea) riscurilor este o strategie de răspuns la risc recomandată pentru riscurile cu expunere scăzută. În cazul riscurilor cu expunere medie sau mare acceptarea riscurilor este inadecvată și, de aceea, în astfel de situații, opțiunea trebuie temeinic justificată.

b) Monitorizarea permanentă a riscurilor

Acest tip de răspuns constă în acceptarea riscului cu condiția menținerii sale sub o permanentă supraveghere.

c) Evitarea riscurilor

Această strategie de răspuns constă în eliminarea activităților (circumstanțelor) care generează riscurile.

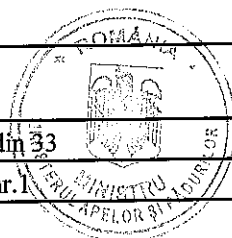
d) Transferarea (externalizarea) riscurilor

Această strategie de răspuns la risc constă în încredințarea gestionării riscului unui terț care are expertiza necesară gestionării aceluși risc, încheindu-se în acest scop un contract.

e) Tratarea (atenuarea) riscurilor

Aceasta este abordarea cea mai frecventă pentru majoritatea riscurilor. Opțiunea tratării (atenuării) riscurilor constă în faptul că în timp ce organizația va continua să desfășoare activitățile care generează riscuri, aceasta ia măsuri (implementează instrumente/dispozitive de control) pentru a menține riscurile în limite acceptabile (tolerabile).

Ministerul Apelor și Pădurilor Unitatea de Politici Publice	Procedura de sistem privind managementul riscurilor în cadrul Ministerului Apelor și Pădurilor Cod: PS – 02	Ediția II
		Nr. de ex. 1
		Revizia 0
		Nr. de ex. -
		Pagina 29 din 33
		Exemplar nr. 1

Evaluarea probabilității apariției riscului/impactului (consecințelor)

a. Evaluarea probabilității de apariție a riscurilor

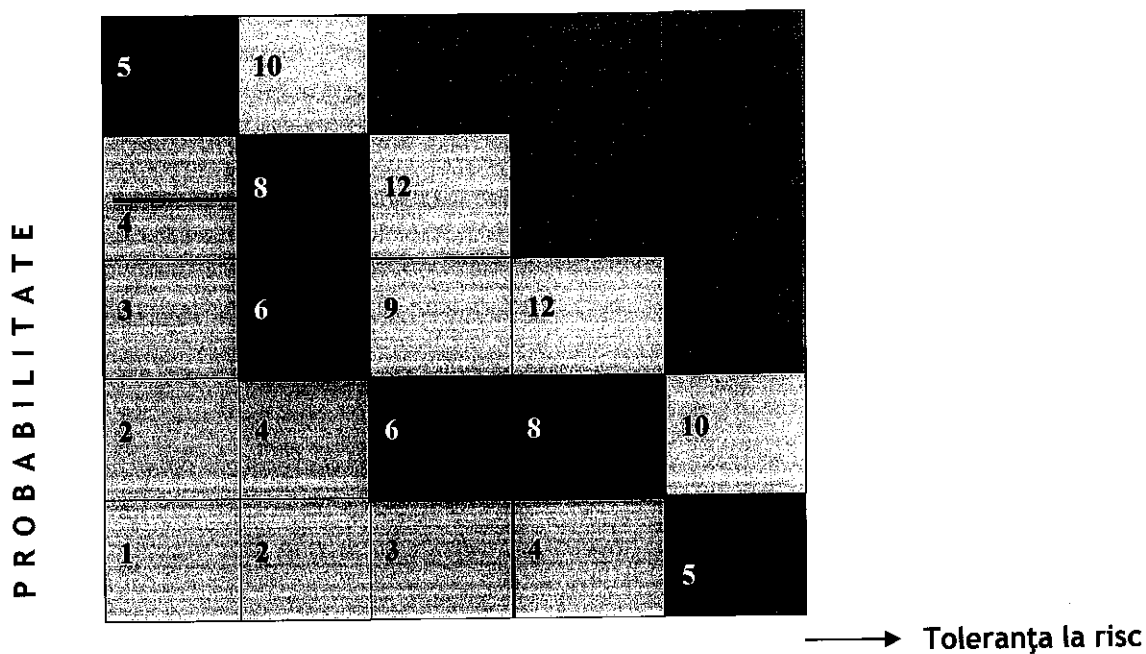
Nivel de probabilitate		Observație
1	Rar	Este foarte puțin probabil să se întâmple pe o perioadă lungă de timp (3-5 ani); nu s-a întâmplat până în prezent
2	Puțin probabil	Este puțin probabil să se întâmple pe o perioadă lungă de timp (3-5 ani); s-a întâmplat de foarte puține ori până în prezent
3	Posibil	Este probabil să se întâmple pe o perioadă medie de timp (1-3 ani); s-a întâmplat de câteva ori în ultimii 3 ani
4	Foarte probabil	Este probabil să se întâmple pe o perioadă scurtă de timp (<1an); s-a întâmplat de câteva ori în ultimul an
5	Aproape sigur	Este foarte probabil să se întâmple pe o perioadă scurtă de timp (<1an); s-a întâmplat de multe ori în ultimul an

b. Evaluarea impactului/consecințelor riscurilor

Nivel consecințe/impact		Explicație
1	Nesemnificativ	Cu impact foarte scăzut asupra activităților structurii și îndeplinirii obiectivelor și/sau fără impact financiar
2	Minor	Cu impact scăzut asupra activităților structurii și îndeplinirii obiectivelor și/sau cu impact financiar foarte scăzut
3	Moderat	Cu impact mediu asupra activităților structurii și îndeplinirii obiectivelor și/sau cu impact financiar mediu
4	Major	Cu impact major asupra activităților structurii și îndeplinirii obiectivelor și/sau cu impact financiar major
5	Critic	Cu impact semnificativ asupra activităților structurii și îndeplinirii obiectivelor și/sau cu impact financiar semnificativ

Ministerul Apelor și Pădurilor Unitatea de Politici Publice	Procedura de sistem privind managementul riscurilor în cadrul Ministerului Apelor și Pădurilor Cod: PS – 02	Ediția II Nr. de ex.1
		Revizia 0 Nr. de ex. -
		Pagina 31 din 33
		Exemplar nr.1

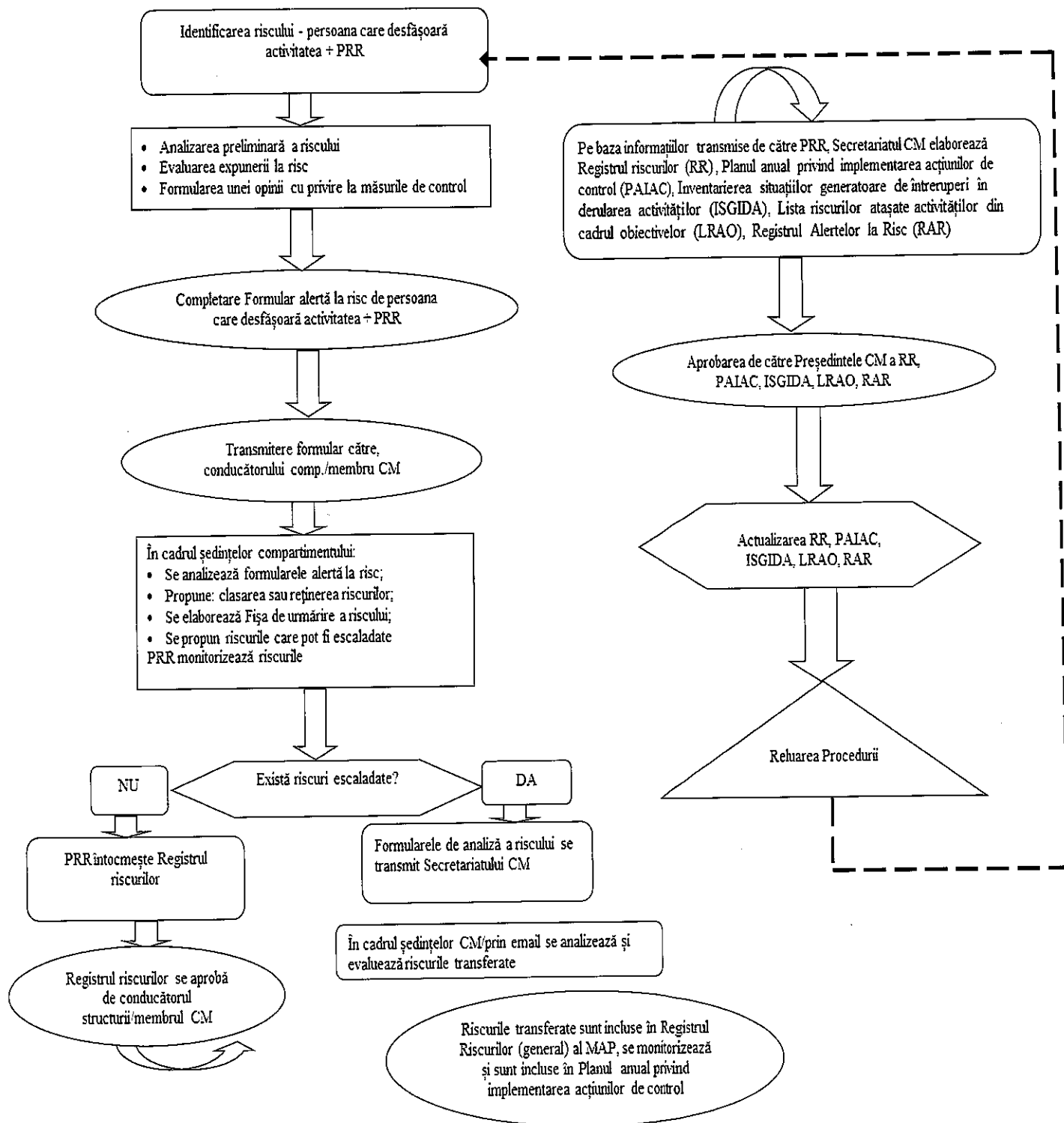
c. Stabilirea Scorului (probabilitate x risc) și a nivelului de toleranță

Nivel tolerare		Explicații
1 - 4	Tolerabil	Nu necesită nicio măsură de control
5 - 8	Tolerare ridicată	Necesită măsuri de control pe termen mediu/lung
9 - 12	Tolerare scăzută	Necesită măsuri de control pe termen scurt
	Intolerabil	Necesită măsuri de control urgente

Ministerul Apelor și Pădurilor Unitatea de Politici Publice	Procedura de sistem privind managementul riscurilor în cadrul Ministerului Apelor și Pădurilor Cod: PS – 02	Ediția II Nr. de ex. 1
		Revizia 0 Nr. de ex. -
		Pagina 32 din 33
		Exemplar nr. 1

Diagrama de proces

Ministerul Apelor și Pădurilor Unitatea de Politici Publice	Procedura de sistem privind managementul riscurilor în cadrul Ministerului Apelor și Pădurilor Cod: PS – 02	Ediția II Nr. de ex.1
		Revizia 0 Nr. de ex. -
		Pagina 33 din 93
		Exemplar nr.1

